

TORONTAI

Megjelenik naponta reggel. - Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda: Beckserek (Nagybeckserek),
Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3. szám. - Telefon 21.

PÉNTEK, 1944 MÁRCIUS 3
73. évfolyam 52. szám

Előfizetésben:
Évente . . . . . 840 félévre 420
negyedévre . . . . . 210 havonta 70

Felültetett kém

Konstantinápoly, márc. 2.

Az USA kolónia értesítőhivatalának vezetőjét Lehmann, Newyorkban tartóztatták. Lehmann a tengelyhatalmakra vonatkozó titkos okmányokat adott el 500 dollárért az OWI-nak. Ez még nem lett volna baj. De az okiratok hamisítottak voltak és így a felültetett kém zárkába került. Együttel főlváltották az istanbuli USA katonai értesítő hivatalának valamennyi alkalmazott tisztviselőjét.

Castel Gandolfóból visszavonták a pápai őrséget

Róma, márc. 2

A vatikáni hatóságok a castelgandolfói pápai nyaraló ellen intézett légitámadások hatása alatt elhatározták, hogy visszavonják Castel Gandolfóból a pápai őrséget. Az őrség már több hónap óta teljesített szolgálatot a pápai nyaraló területén.

Akik egymást mészárolják

Belgrád, márc. 2

A vatikáni hatóságok a castel szerint a Tito bandák a teljes letörés előtt állanak. Végleges szétzúzásuk folyamatban van. A bandák között az egyenetlenkedés annyira elfajult, hogy egymást mészárolják. Egy tábornokot halálra ítélték, mert legutóbbi hadművelete nagy ember és anyagszükséglettel járt.

Izmir városának egyrésze víz alá került

Istanbul, márc. 2.

A rendkívüli esőzések Nyugat-Anatóliában Mughla vidéken áradást okoztak. Az áradások következtében Izmir és Bandirma, illetve Menemenbazar között megrongálódtak a vasútvonalak. Izmir és Istanbul között is megszakadt a vasúti összeköttetés. A forgalmat a két város között ideiglenesen hajókkal bonyolítják le. Izmir városának egyrésze víz alá került.

Szövőszékek Kinának

Lisszabon, márc. 2.

Miután az USA nem képes most pamut és szövöttáru Kinának szállítani, a kormány felhívta a déli államok pamutipar vállalatait szállítsanak szövőszékeket Kinának. Kinában aztán majd maguk szövik a szükséges szövöttáru. A vállalatok azonban nem hajlandók a felhívásnak eleget tenni, mert attól tartanak, ha szövőszékeket küldenek és a kínaiak maguk állítják elő a szövöttáru, elesnek majd a jövőben jóljövendelmű piactól. A vállalatok erről értesítették a kormányt és kijelentették, hajlandók a kínaiakat tejet szállítani, de nem hajlandók egyúttal a tehenet is oda adni.

Nettunó hidfője ellen a német tüzérség folytatta erős nyomását

A Führer főhadiszállásáról jelentik.

A véderő főparancsnoksága közli.

Krivojrog térségében, Saskovtól délkeletre és Berdicsevtől nyugatra a német csapatok visszavertek számos ellenséges támadást és súlyos veszteséget okoztak az ellenségnek.

Jambólnál folynak az erős küzdelmek.

A Pripjed-mocsarak déli térségében a német haderők és a fölfegyverzett SS kötelékei sikeresen törtek előre. Az utóbbi napok harcaiban különösen kitűntette magát a Kolczek lovasszázados vezérése alatt álló páncélos felderítő osztag. A küzdelmek során a támadó 30 ellenséges páncélos közül elpusztítottak 26-ot.

Neveltől északra a Pleszkau-mocsaraktól délkeletre és Narvánál a bolsevisták számos támadása kemény küzdelmekben megheiusult.

A magas Északon a Louhi szakaszon és a Halász-szigetnél a német csapatok elhárítottak ellenséges felderítő rohamokat.

Az arcvonal középszakaszán folyó elhárító küzdelmekben különösen érvényesült a Brescher altábornagy vezérése alatt álló 267. számú alsószász hadosztály és a Resselmayer vezérése alatt álló 5. számú páncélos osztag.

A keleti arcvonalon február hónapban elpusztult 763 ellenséges repülőgép, amelyek közül negyvenháromat a német véderők lőttek le. Német részen a veszteség 60 repülőgép.

Olaszországban a Nettunó hidfő ellen a németek tüzérsége folytatta erős nyomását. A német

csapatok kiemelték két ellenséges harcscapatot.

Német gyorsrepülő kötelékek Anzió kikötőjében elsüllyesztettek egy 5 ezer tonnás szállítóhajót és megrongáltak további 4 hajót 15 ezer tonnatartalommal, valamint egy partraszállást szolgáló járművet. A keleti arcvonalon a kölcsönös felderítő és tüzérségi tevékenységtől eltekintve, a nap eserdben telt el.

Olasz területek fölött az ellenség tegnap légi harcokban elvesztett 12 repülőgépet.

A tegnapi nap déli óráiban északamerikai bombázó kötelékek zárt felhőburkolatban és erős vadászrepülők védelme alatt berepültek Németország középterülete fölé és támadást intéztek Braunschweig környékén helységek ellen. A vaktában ledobott bombák nyomán néhány helység megsemmisült. A német légvédelem lelőtt 8 bombázót.

Ellenséges repülők elmúlt éjjel bombákat dobtak Németország nyugati területére.

Német gyorsrepülők Keletangliában és London városban kijelölt célpontokat bombáztak.

Az angol és amerikai utánpótlási forgalom elleni harcban a német haditengerészet és a légierők február hónapban elsüllyesztettek 26 kereskedelmi hajót 144.185 tonnatartalommal és 11 vitorlás szállítóhajót, 34 további hajó 200 ezer tonnatartalommal pedig megrongáltak bomba és torpedó találattal, olyannyira, hogy elpusztulásuk számításba vehető.

Ellenséges hadihajókból elsüllyedt 1 cirkáló, 15 romboló és biztonsági jármű, 8 gyorshajó és egy őrhajó. Egy cirkáló és több gyorshajó pedig erősen megsérült.

Törökország a végsőkig ragaszkodik semlegességéhez

Lisszabon, márc. 2.

A brit hírszolgálat szerint a „Times” szombati száma közli egy Törökországban tartózkodó tudósítójának cikkét, aki kifejti, hogy minden külső jelből ítélve valószínűnek látszik, hogy Törökország a végsőkig ragaszkodik fog semlegességi politikájához. Mindamellert nem lehet kizárni a változás lehetőségét, de szemellátható, hogy Törökország nem válik hadviselővé, ha meg nem bizonyosodik arról, hogy nem kockáztat meg a német erők részéről légi és földi támadásokat a Balkán és az égeitengeri szigetek felől.

A török nemzetnek az a vágya, hogy békében maradjon, eléggé természetes és mindazok meg fogják érteni akik megpróbálták a háboru kellemetlenségeit.

A tudósító felhossa, hogy Törökország nem tudja az eddiginél nagyobb mértékben átvenni azt a hadi felszerelést, amelyet a szövetségesek készítenek neki, a vasúti közlekedés és az országúti közlekedés elégtelensége miatt és mert a hadsereg bizonyos részeiben felülkerekedik az az érzés, hogy Törökországnak meg kell őrizni erejét, hogy biztosíthassa jövő bizton-

ságát. A tudósító megjegyzi, hogy ha ennyi ok szól a háborubalépés ellen, fel lehetne vetni a kérdést, vajon milyen okok szólnak a hadviselés mellett.

Heves légitámadások Rabaul ellen

Washington, márc. 2.

MacArthur tábornok főhadiszállásáról jelentik, hogy a szövetséges légi haderő az elmúlt két hét kiforgása alatt összesen 1500 tona bombát dobott Rabaul négy repülőterére. A japán légvédelem nem volt jelentős.

Görög halászbárkák bombázása

Athén, márc. 2.

Az angolszász repülők utóbbi időben sorozatosan támadják azokat a görög motoros halászbárkákat, amelyek a halászat célját szolgálják, azonkívül a partmenti városok között az áru forgalmat bonyolítják le. Ennek kárát a szegénységben élő családok szenvedik meg. Az angolszász repülők azonban veszély nélküli „sikereket” kellenek, amit parancsnokságunkat dicsekedve bejelentenek.

Zavaros az argentin helyzet

Lisszabon, márc. 2.

Argentínában a politikai helyzet annyira zavaros, hogy a kibontakozást illetőleg semmiféle irányban sem lehet tájékozódni. A hadsereg tábornokainak egy csoportja titkos ülést tartott. Tárgyalásokról semmi sem került nyilvánosságra. Beavatott politikai körök véleménye szerint a tábornokok nincsenek megelégedve az új helyzettel.

Magyar fényképkiállítás Stockholmban

Stockholm, márc. 2.

Stockholmban ünnepélyes keretek között megnyitották a magyar fényképészek kiállítását. A sajtó terjedelmes és kimerítő méltatással ír a kiállított anyagról. A kiállítást reprezentatívnak mondja. A művészi anyag olyan, amilyent Svédországban eddig egyáltalán nem láttak.

Mozambique állatállományát álomkór pusztítja

Lisszabon, márc. 2.

Mozambique portugál gyarmat északi részét valóságos elárasztották a csecselegyek. Ennek következtében az ottani állatállományban ijesztő méreteket öltött az álomkór. A csecselegyek a lakosságra nézve is nagy veszélyt jelentenek. Különösen a színes lakosság hajlamos erősen a csecselegyterjesztett álomkórra.

Fel a gátra magyarok!

Jogtól fosztott rabok voltunk,
Sodort minket a szennyes ár,
De mégis élünk, partra értünk,
Mert vezettél az örvényen át.
Ha nem nyujd od ki mentő karod,
Ha vezérlés az élre nem állsz,
Elvesztünk volna mi magyarok

S nevünk csak a múlté lenne már!
Esdve kérünk, vezess minket:
Visszatérő megtérteket,
Kétkedőket, csüggedőket,
Kik hisznek már, kik hinni mernek,
Hol földi istenek minket többé nem vernek.

(Klár: „A lerombolt hid.”)

Mennyi szenny sodort felénk az ár Trianon óta! Mennyi könny csordult ki szemünkből s szántotta végig szenvedő arcunkat. Mennyi szenny próbált reánk rakni, hogy ne lássa a világ igazságunkat. Barbároknak tartottak bennünket, történelmi hivatottságunkat tagadták. Tagadták, hogy magyarok léteznek a megcsonkított hazában, hogy nincs magyar nép, csak elmagyarosított népek. Történelmi nagyjaink is idegenek voltak, csak mi elraboltuk őket. A történelem meghamisításával igyekeztek meggyőzni a világot, hogy a helyrajzi nevek, folyók, hegyek, városok és falvak nevei állításaik igazolásául szolgálnak, hogy előttünk ők éltek itt s a keresztény kulturát ők adták nekünk. Tagadták még azt is, hogy nemzetünk a Kelet védőbástyája volt századokon át. Ezzel a szennyes hazugságáradattal sikerült Trianonban megfosztani népünket emberi jogaitól s a magyar nemzet vállaira rakni Trianon súlyos keresztjét.

Ezeréves határaink elrablásával sem szűnt meg a szennyes áradat alámosni új nemzeti határait a megcsonkított hazának, hanem továbbra is mardosta, csapkodta partjainkat, hogy alánk mossa a talajt, hogy a szennyáradat elöntse a magyar lelkeket s aztán pusztulásukkal jön majd az új élet, a rend, biztonság boldogabb hajnala.

Huszonhárom évig védtük partjainkat a szennyáradattól, hogy rést ne üssön gátjainkon. Egy emberként állt ott a gáton szegény, gazdag, ur és szolga s megemeltük gátjainkat a szennyes ár pusztításaitól. Nem mosta alá partjainkat — lelkünket — az ár, mert egy szívvel, lélekkel megmenteni akartuk. Valóban a szegedi megváltó gondolat egy emberként a gátra állított minden magyart s most azt hisszük, hogy elmúlt a veszély. Elvonultunk a gátokról, hisz nincs már veszély, dolgozunk tovább csendben, mit sem törődve nem mossa-e alá partjainkat az ár. Nem figyeljük már nem-e lazult meg valahol a gát, nem kellene-e őrködni tovább, hogy egy újabb veszély ne érhesse bennünket meglepetés-szerűen!

A veszély még nem múlt el! Keletről, a Kárpátok felől igyekszik, hömpölyög felénk a szennyes ár, hozza felénk a sok szenny. Ha Kelet felé nézünk, látunk kell a szennyes ár sodró hajtait, hallani annak moráját, hinni kell, hogy résen kell lennie minden magyarnak és újra kiállni a gátakra! Rombolni készülő földünk partjait, lelkünket akarja félnékké, gyávává tenni a

A csendesóceáni hadszíntér

Stockholm, márc. 2.

A stockholmi lapok tengerészeti szakértői nagy figyelemmel kísérik az amerikaiak legújabb csendesóceáni előretörését. Oeberg kapitány a „Stockholms Tidningen”-ben rámutat arra, hogy az Egyesült Államok Kvajalein megszállásával hatalmas természetes kikötőre és repülőterre tettek szert, amelyről azonnal, anélkül, hogy törődtek volna a többi marshall-szigeti japán támaszponttal, azonnal több száz hajóval és repülőgéppel folytatták útjukat nyugat felé. Enivetok megszállásával a Haway és Truk közötti 3000 tengerimérföldes távolságból már 2300-at megtettek. A Truk elleni támadás a japán flotta kihívása volt. A

svéd tengerészeti szakértő másrészt rámutat arra, hogy a Karolina-szigetek hegyes terepe kevésbé alkalmas támadásra, mint a Gilbert-szigetek és Marshall-szigetek alacsony korallzátonyai, ezzel szemben annál könnyebben védhető. Oeberg kapitány véleménye szerint az angolszások ezidő szerint csendesóceáni vizeken 24—30 csatahajóval rendelkeznek. Az amerikaiak azonkívül gyors ütemben építettek repülőgépanyahajókat is, amelyeknek ezekben a harcokban különösen nagy a jelentőségük. A svéd szakértők valószínűnek tartják, hogy a japánok most egész flottájukat valamilyen ismeretlen helyen vonják össze, ahonnan meglepő ellentámadást intéznek majd az angolszások ellen.

A japán nép teljes mozgósítása

Lisszabon, márc. 2.

A japán hírszolgálati iroda jelenti: A nagyzásai háború új szakaszához érkezett el s a japán kormány e szakasz döntő fontosságának tudatában haladéktalanul megtette a szükséges intézkedéseket. Ezek az intézkedések elsősorban arra irányulnak, hogy a

japán nép teljesebb, legteljesebb mozgósítását biztosítsák. Ezt a célt szolgálta a japán kormány február 23-i ülése is, amelyen a rendkívüli intézkedések egész sorát fogadta el a kormány. Az intézkedések elsősorban a polgári élet egy zerűsítésére és a közlekedési eszközök totális mozgósítására vonatkoznak.

Már nincs szó az Örök Városba való menetelésről

Róma, márc. 2.

A Corriere della Sera jelenti, hogy a nettunói fronton beszállított hadifoglyok igen nagy levertséget mutatnak. Egy fiatal amerikai kijelentette, hogy a harmadik amerikai gyaloghadosztály parancsnoka azt mondja, hogy a Rómába való bevonulást a Tokióba való menetelés fogja követni. Azonban

már négy hét telt el és a szövetséges csapatok még mindig ugyanazon a helyen állnak a német tüzéség ideg tépő zárótűjében. Helyettük pedig egyre kritikusabb lesz. A hídfő tele van hadianyaggal, de már nem beszélnek az Örök Városba való menetelésről. Éppen csak a német katona harci készségét és képességeit nem vették figyelembe.

Merényletek Észak-Franciaországban

Neuchatel, márc. 2.

A „Feuille d'Avis de Neuchatel” jelentése szerint Észak-Franciaország az utóbbi időben sorozatos merényletek történtek ipari üzemek és közlekedési utak ellen. A Rhone—Marne-csatorna egyik fontos szakaszát annyira

megrongálták, hogy hosszabb időre használhatatlanná vált. Lilli vidéken a levegőbe röpítették tizenöc duzzasztógátat és számos kohót. A merénylők súlyosan megrongáltak számos mozgonyt, úgyhogy helyenként a vasúti forgalmat csak nagy nehézségek árán lehet lebonyolítani.

a szennyes hazugságáradat, hogy védekezni ne tudjunk kellően ellene. Azért jön, hömpölyög lassan, alattomosan, hogy felkészüljön a döntő rohamra akkor, amikor már késő, amikor már nincs ellenállás. És mi magyarok hiszünk a körülöttünk elterülő néma csendnek? Hiszünk a gyenge fuvolatnak, hogy az majd csak elül? Nincs még szükség összefogásra, kiállásra, nincs még itt a veszély? Ezt gnodoljuk? Ki ezt hiszi, téved! Összefogni akkor kell, amikor még nem késő. Nemzeti egységünk gátjait akkor kell megerősíteni, amikor még nincs itt az ár, mert az árban csak réseket lehet bereteszni, eltönni, de megvédeni földünket egy esetleges kártól, megsemmisüléstől csak akkor tudjuk, ha idejében megerősítjük, ha mindnyájan dolgozunk rajta, ha a gátra mindnyájan kiállunk, ha a veszéllyel bátran szembenézünk! Ki a gátat ott hagyja gondtalanul, megerősítetlenül, az rombol mint az ár,

nem megmentője fájának, az uszik az árral a megsemmisülés felé.

Most ebben a felelősségteljes időben tartsa minden magyar szem előtt, hogy mindenért felelős! Minél magasabb és sokoldalubb a képzettsége, minél nagyobb vagy fölötte rendelkezik, minél több hatalom van a kezében, annál nagyobb a felelőssége! Az árral nem uszhatunk soha! Nem mindegy nekünk hova visz bennünket az ár! Az ár romboló munkáját már előre megakadályozni szent kötelessége minden jó magyarnak! Nem lesüllyedni, hanem felemelkedni akarunk! Legyen abban a biztos tudatban minden magyar, ha a szennyes ár ellen bátran kiáll, ha magyar nemzeti egységünk gátjait megerősíti, résen állva bátran munkálkodik, akkor elérjük a tisztá nemzeti keresztény fejlődést s annak a mély igazságnak a tudatára jutunk, hogy az új Európával fel támad a régi fénnel koronázott nemzetünk.

Klár József.

Svájci lap Róma bombázásáról

Genf, márc. 2.

Mint a „Gazetta de Lausanne” római tudósítója jelenti, Rómát egy hét óta napról-napra és gyakran éjszaka is bombázzák. Mindenesetre a jelenlegi légi támadásokat nem lehet összehasonlítani az előző nyári két nagy támadással, amikor csupán a július 19-i amerikai támadás, amely San Lorenzo teherpályaudvara ellen irányult, 10 000 polgári áldozatot követelt a szomszédos negyedekből. Az elmúlt hét halálos áldozatainak száma nem haladja meg a százat.

1943 szeptembere óta most vezették be először a légi riadót. A riadónak viszonylagos jelentősége van, mert nem kötelező az óvóhelyre lemenni. A rendkívül veszélyeztetett területek kivételével az élet a légi riadó alatt is tovább folyik. A villamosok és az autobuszok közlekednek, az emberek tovább dolgoznak a gyárakban, a hivatalokban, az üzletekben, avagy az utcákon sétálnak és nézik a légi harcokat.

A legutóbbi Róma és Castel Gandolfo elleni légi támadás, valamint a montecassinoi apátság elpusztítása, a lakosság nagyrészté mélyen érintette és attól félnek, hogy tekintettel a Rómáért folyó harc fokozódó hevességére, a hadviselő felek feladják jelenlegi tartózkodó magatartásukat.

Ausztrália megünnepli a vörös hadsereg napját

Amszterdam, márc. 2.

A londoni rádió jelentése szerint Curtin ausztráliai miniszterelnök kijelentette, hogy egész Ausztráliában kitűzik a szovjet lobogót a vörös hadsereg napján. A szovjet meg hagyja magát szédíteni.

Az időjárás viszontagságai jót tesznek az egészségnek

Egy német orvosi szaklap írja: Régi megállapítás, hogy az időjárás viszontagságai jót tesznek az egészségnek. Tapasztalati tény, hogy azokon a vidékeken, ahol nemcsak az évszakok különböznek erősen egymástól, hanem a hőmérséklet naponta is nagy ingadozásokat mutat, az emberek sokkal egészségesebbek és edzetebbek, mint az olyan vidékek lakói, ahol a hőmérséklet egész évben többé-kevésbé változatlan marad. Ennek az a magyarázata, hogy a kedvező éghajlat alatt élő emberek hamarosan elvesztik azt a képességüket, hogy gyorsan alkalmazkodjanak a különböző hőmérsékletekhez és ezért változások esetén sokkal könnyebben betegszenek meg. Az edzéshez az is hozzátartozik, hogy azok, akik állandóan váltakozó éghajlat alatt élnek, ne öltözködjének túlságos melegen, úgyhogy testük maga védekezzen az időjárás viszontagságai ellen. Az egészséget előmozdító igazi edzés ugyanis elsősorban a test nagyobb önvédelmi készségén alapszik. Azok tehát, akiknek teste gyakran ki van téve hűvös, rossz időnek és így megszokta, hogy maga védekezik a hideg ellen, azok egészségesebbek, jobban türik a fáradalmakat és nagyobb testi erő kifejtésére képesek, mint azok, akik állandóan enyhe éghajlat alatt élnek és testüket emiatt nem tudják kellőképpen megedzeni.

HIREK

Háborús és politikai helyzetkép

Mindig gyakorlati gondolkodású volt Amerika, a praktikusság hazájának szerette nevezetni magát, s ez a ma atartás nemcsak az első világ háború alatt igazolódott be, amikor az USA ügyesen adófizetőjévé tette hosszú időre ugyiszólván az egész földkerekség nem-eit. Most is ezt az üzletiesen-praktikus gondolkodást követi, s miután öt esztendője folyik már az emberiség legnagyobb fegyveres mérkőzése, — Hull külügyminiszter szabatosan körvonalazza: miért is avatkozott hát bele az Un'ó ebbe a harcba s mi az a háborús cél, mellyel az oceanokon, a levegőben és szárazföldi frontokon küzdő katonáit lelkesíteni kívánja. Egy londoni jelentés szerint a jóváhagyó bizottság előtt tartott beszédében Hull kijelentette, hogy „az USA háborús politikájának végcélja az egészséges kereskedelem-politika megteremtése“. Nos, nem a demokrácia, nem a nemzetek függetlensége és szabadsága ösztönzi hát vérhullajtarsa Amerikát, ezek az elvek legkevésbé sem lát zanak érdekelni, — neki „egészséges kereskedelem politika“ kell és semmi más. Ehhez természetesen nem szükségeltetnek olyan principiumok, mint nemzeti szabadság és állami függetlenség, hiszen e szellemi és erkölcsi javak híján szűkölködő népek is lehetnek igen jó partnerek a kalmárkodásban, beválhatnak leigázott országok is, mint fogasztópiaok... Ennek az egészséges kereskedelem politikának a biztosítására és védelmezésére kíván majd szolgálni az a flotta is, amelynek felállításán most gondolkodnak Amerikában az illetékesek. Az USA, — angol szövetségesének nem tulzatosan nagy öröme, — hajóhadat kíván tartani a jövőben a Földközi-tengeren, megfelelő támaszpontokkal, hogy az ügyesen birtokba vett középkeleti új olajvezetékeket, s velük együtt Amerika pénzügyi érdekeit minél hathatósabban megvédelmezhesse...

dájának kiadványait, vagy ha igen, makacs és megátalkodott módon egyéni véleményt formálnak arról: kötelesek-e vajjon szívükbe fogadni ők is a bolsevizmust és Sztalint úgy, ahogy ezt az anglikán Canterbury érsek és egyéb előkelőségek teszik. Az történt ugyanis, mint a Daily Mirror jelenti, hogy Cardiffban e két meg gondolatlan fiatalember rendkívül súlyos testi bántalmakban részesített egy J. G. Dorovich nevű urat pusztán azért, mert tömött bajusza, markáns orra, bozontos szemöldöke és kefe formára nyirt haja a megszólalásig hasonlóvá tették Sztalinhoz... Az utcán támadtak rá a békés polgárra, — aki talán magában büszke is volt, hogy a nagy szövetséges államférfire hasonlít, arra a férfira, akinek valószínűsége van a demokráciákban. A diákok agybafoébe verték a zordbajuszu férfi, akit csak a járókelők mentettek meg a súlyosabb következményektől. Ugy látszik, mégse olyan egyetemes a brit közvélemény a bolsevizmus megítélésének kérdésében, ha egy véletlen hasonlóság ekkora emóciókat képes kiváltani az őszinte lelkekből. Most már csak azt várjuk szorongó aggodalommal, hogy vajjon „A háború és a munkásosztály“ című szovjet orgánium, mely időnként oly nyers modorban szokta kitanítani az az angolokat és amerikaiakat, miképp reagál a merényletre, hogyan fogja fel azt s mennyire lesz hajlandó benne — a felségsértés szándékát felfedezni. Mert akkor tán a két diákat nemcsak kőterbe kell ükni, de elrettentő példaadásként még hóhérekre kénytelenítetnek adni...

Vasárnap	Febr. 29 nap
27	Kat. Al. Invocabit Prot. Bt. Ákos
Hétfő 28	Kat. Gábor passz. †† Prot. Elemér
Kedd 29	Kat. Román ap. †† Prot. Román
Szerda 1	Márc. 31 nap
	Kat. Albin pk. Kán. †† Prot. Zarád
Csütörtök 2	Kat. Simplic pk. †† Prot. Lujza
Péntek 3	Kat. Kunigunda †† Prot. Kornélia
Szombat 4	Kat. Kázmér †† Prot. Kázmér

Időjárás: A hó eleje esős, hűvös 10-17 között meleg, száraz idő. A hó végén sok eső. — Február hó 27-én a nap kel 6:31 és nyugszik 17:24 órakor, március hó 4-én 6:20 kel és 17:33 órakor nyugszik. 20 perccel hosszabbak a nappalok. — **Nolvasótozások:** Első negyed 1-én 21 óra 40 perckor. Holdtölte 10-én 1 óra 28 perckor. Utolsó negyed 17-én 21 óra 5 perckor. Újhold 24-én 12 óra 36 perckor. Első negyed 31-én 13 óra 34 perckor. — Tavasz kezdete 20-án 19 óra or

Ma a Topka (Kollarich) gyógyszerészter Müller Guttenbrunnigasse (Melencei ucca) tart éjjeli szolgálatot.

Délben fél egytől 2 óráig csak az ügyeletes gyógyszerészter van nyitva, a többi ezen idő alatt bezár.

A munkásbiztosító ügyeletes orvosa Becskerek (Nagybecskerek) egész területére szombat este 6 órától, hétfő reggel 6 óráig dr. Szakity Momir lakik Horthy Miklós ucca 51. szám alatt.

Két német katona hőstette az olasz harctéren. Berlinből jelentik: Két német katona rövid idővel ezelőtt a délolaszországi arcvonalon egy rohamcsapatvállalkozás alkalmával fogságba esett. Egy alkalmas pillanatban sikerült nekik az őrszemélyzetet lefegyverezniük, miközben egy angol tisztet és tizenkét közlegényt foglyul ejtettek. Foglyaikkal és gazdag zsákmányukkal utnak indultak és az ellenséges vonalakat veszteség nélkül elérték állásaikat.

Elveszett egy sötétkék berakott szoknya a Prinz Eugen kaszárnya Magyar és Német uccán át vezető utvonalon. Megtalálójá jutalom ellenében adja le a Torontál szerkesztőségében.

Newyork három katolikus templomát bemocskolták. Egy newyorki EFE-jelentés szerint az amerikai rendőrség most kommunistáktól elkövetett templommegszentségtelenítések felderítésével foglalkozik. A szombatra virradó éjszakán Newyork három legjelentősebb katolikus templomának kapuit és homlokzatát, köztük a San Patricio-székesegyházét is bemocskolták, s a kommunisták kaplác és sarló jeleit mázolták rájuk vörös színnel. A San Patricio-székesegyház az 5-ik uccában a város központjában van.

A rokonszenv és ti ztelet bizonyításának nem a legjobban módja volt az, ami miatt két cardiffi diákat kénytelen volt az angol bíróság elítélni. A meggondolatlan és szenvedélyes líjak, úgy látszik, nem olvassák elég sűrűn a kormány hivatalos propadan-

A Wilhelmstrasse a légiháború állásáról

Berlin' márc. 2.
Arra a kérdésre, hogy milyen politikai hatással van Törökországra a légi hadviselés legújabb fordulata, a Wilhelmstrassen kijelentették, hogy a török sajtó erről a fordulatról nem nyilatkozott, az azonban kétségtelen, hogy a német légi erő Anglia elleni

KERESÜNK

cselédet és háziszolgát
aki magyarul, németül és szerbiül beszél.
Csak józanéletű legyen. 205

OSZTÓ JÁNOS „Hungária“-szálloda.

Kovácsmestert

keresünk 187
nem feltétel, de ha kisebb bognármunkához ért, jobb.

ALLAMI MENTELEP, VERSEC

„Mindenkinek valamit.”

Falvay Mihály

önálló hangversenye technikai okokból elmaradt,
— a hangverseny végleges terminusa —

március 7., 8., 9. és 10-ike

A február 29-ére váltott jegyek március 7-én, a március 1-ére váltott jegyek március 8-án, a március 2 ára váltott jegyek március 9-én, a március 3-ára váltott jegyek március 10-én érvényesek

Az előadások pontosan 7 órakor kezdődnek!

A színház fűtve lesz!

104

A színház fűtve lesz!

A tej, vaj és sajt legmagasabb ára. Az állat, tej és zsírpont biztos következőkben állapította meg a tej, vaj és sajt árait. Tejért jár a termelőnek 10 dinár, a gyűjtőállomásnak 11.25, franko a feldolgozóknak 13.25 literenként. Foyasztási legmagasabb árak: termelők 10.50 dinár, gyűjtőállomásnak 12 dinár, nagyárusnak 19 dinár, kiskereskedőnek 20 dinár literenként. A vaj ára kilogrammonként 276—356 dinár, minőség szerint. A turó illetve sajt 196—300 dinár minőség és faj szerint, kilogrammonként. A központ egyuttal megállapította a tej és tejtermékek zsirtartalmának mértékét.

Meggyilkolták egy mexikói állam kormányzóját. Az angol hirszolgálat jelenti, hogy Rodolfo Diaz Loxizást, Sinaloa kormányzóját két ismeretlen tettes hétfőn hajnalban meggyilkolta. A gyilkosságnak valószínűleg politikai háttere van.

A méz legmagasabb ára. Az ármegállapító biztos következőkben rögzítette a méz legmagasabb árát. A termelőnek 3 százalékkal körtartalommal kilogrammonként 8 dinár, 3 százaléknál több körtartalommal 6 dinár kilogrammonként. A nagykereskedő a számlába állíthat 10 százalékkal többletet kereset címén. A kiskereskedő a tényleges bevásárlási árhoz hozzászámíthat 20 százalékos szinten kereset címén.

Scorza és Galbiati ellen a legközelebbi napokban az államvédelmi különbíróság előtt megkezdődik a per. A vád ellenük a fasizmus elárulása.

Bőrarak. Az ármegállapító biztos rendelete szerint a bőrarak következők. Minőség szerint talpbőr 260—370 dinárig, technikai és nyerges bőr 345—600 dinárig, növény és chrom cserzésű felsőbőr 450—505 dinárig kilogrammonként. Szarvasmarhabox, borjubox, dulbox, sevrő, severtt, bélésbőr, lösevrő, eb felsőbőr, eb bélésbőr, chromszept 32—84 dinár négyzetlábonként. Ezek a termelő eladási árai.

No, még ilyen szerződés se volt, mióta világ a világ! Kiskunfélegyházáról vettük az alábbi kedves kis eset híret... Egyik városközi tanyára elszereződött a minap egy kocsis, annak rendje és módja szerint. Megállapodott a tanyásgazdával, hogy milyen természetbeni ellátást kap, mennyi a készpénzjárandósága és amikor ezt tőviről-hegyire megbeszéltek és a gazda már a megállapodást megpecsételő tüzes parolára nyújtotta a kezét, a kocsis még mindig pislogva nézdegélt és nem sietett markát belepásztani a kínálkozó tenyérbe. Nem, sőt áperte kirukolt, hogy még egy kikötése lenne. Micsoda? Nem egyéb, mint évi 52 mozi-jegy a félegyházi mozgó nézőterére... Munka után édes a pihenés, ő meg rettentően szereti nézegetni a suhanó mozgóképeket. És hogy a jegyek körül semmi hiba ne legyen — tekintve, hogy a népek úgy tódnak manapság a moziba, mint a legyek a porcukorra — gazduram tartozik a bilétákat elővételel beszerezni. Így szólt a tanyai berszerződés utolsó pontja az 1944-ik esztendőben. Gazdurunk aztán mi mást tehetett, rábólintott, de erre

már csatant is a parola, aminek utána a fikciós kocsi még egy jóízűt sodort is villás bajuszán. Hm.

A moszkvai svéd követ hazautazott

Stockholmi, márc. 1

Mint a „Stockholms Tidningen“ a svéd külügyminisztériumtól értesül, Assarson moszkvai svéd követ Stockholmba utazott. Hazautazásának céljáról semmi közelebbit sem közöltek.

A Vatikán ma az olasz műkincsek gyűjtőhelye

Vatikánváros, márc. 2.

A Vatikánváros ma a műkincsek legnagyobb gyűjtőhelye az egész világon. Az olasz muzeumok egymásután hozták műkincseiket a Vatikánvárosba, hogy biztosítsák a háború kihatásai ellen. Milliárdokra menő aranylira értékben állanak a vatikáni muzeumok pincéiben. Olaszország legszebb festészeti, szobrászati és egyéb képzőművészeti kincsei, gobelinek, porcellánok, aranykincsek, stb.

Az Sentszék kezességét vállal az olasz állammal szemben, hogy megőrzi ezeket a kincseket és a háború befejezése után visszaszolgáltatja. A megállapodás létrejötte után elsőnek a római Borghese-villa híres képtárát „a világ magángyűjteményeinek királynőjét“ hozták a Vatikánba. Itt van már az orsini és Spada képtár is, továbbá a kapitóliumi muzeum műkincseinek legnagyobb része és a római fürdőügyi muzeum számos antik szobra.

A műkincsek védelmére alakított német bizottság, amely Kesselring vezértábornagy törzskaránál működik, a Vatikánba hozatja az olasz vidéki muzeumok kincseit is, amelyeket az utóbbi hónapokban az Abruzzókban és Appennineken helyeztek el különböző rejtékhelyeken.

A Vatikánban van már a világhírű milánói Breda-képtár nagyrésze, a velencei Szent Márk-templom aranykincse, az arcina, ascori, picenói, viterbói és urbinói muzeumok gyűjteménye, a római állami könyvtár számos darabja, valamint a kampagnai kolostorok, apátságok és templomok középkorból származó műkincseinek sok darabja. Ezek közé tartozik Tizián híres festménye, az „Égi és földi szerelem“ Raffaél „Sirbatétel“-e és „Fornarina“ című világhírű festménye.

Hosszu

224

KONCERT ZONGORA

jókatéan tarva, ELADÓ.

Pa. iyeva utca 19 szám.

Kovácsműhelyt

egészen vagy részben 191 megvételre keresünk

Állami méntelep. Versec

MEGVÉTELRE KERESÉK 223

kis DIESEL-MOTORT

„ELITE“-MOZI, Novi-Knezsevac.

A japán hadvezetőség nem titkolja az elszenvedett veszteségeket

Tokió, márc. 2.

A japán császári főhadiszállás a Karorolina szigetcsoporthoz közeli vizeken elszenvedett japán veszteségeket minden habozás nélkül közzétette. Erről a tényről ír Ogarsavara ellentengernagy, a Yamiuri Hochi című lapban és megállapítja, hogy ez az eljárás

jellemzi a japán hadvezetőség szellemét. Szomorú tény, hogy a japánok többet veszítettek, mint az amerikaiak, a japán nép azonban szilárdul sorakozik fel vezetői mögött, hogy azoknak nincsen szükségük Washington utánzására és nem kell hónapokon keresztül titkolniuk veszteségeiket.

Oroszországnak hosszulejárati hitelekre lesz szüksége a háború után

Moszkva, márc. 2.

Vesztek neszki tanár a „Háború és munkásosztály“-ban annak a véleményének ad kifejezést, hogy a Szovjet-Unió a háború után előreláthatóan nagyarányú kereskedelmi forgalmat bonyolít le Nagy Britanniával, az Egyesült Államokkal, Kanadával és más országokkal. Az orosz behozatal mértéke a Szovjet-Uniónak nyújtott hite-

lek mértékétől függ majd. Oroszország és a kérdéses országok kölcsönös érdekében feltétlenül hosszulejárati hitelekre van szükség, elfogadható feltételek mellett. Oroszország hatalmas ipari rendszerével a világpiacra importőr és exportőr szerepet fogja játszani. Az Oroszországgal való kereskedelemnek kölcsönös bizalom és a legális megállapodások tiszteletben tartásán kell nyugodnia.

Két forradalom

Báró Jeszenszky Sándor jött át hozzánk.

— Budapestre alig lehet ráismerni. A vendéglők előtt sort állnak az emberek. Sokan már reggel kiülnek a járda szélére, hogy ebédre bejussanak. Jegyet kell váltaniok, ha enni akarnak, mint ha színházba mennének. Az étkezés is olyan, mint a színpadokon. Rossz kis adig, sietve kell bekapni, mert a következő szám már türelmetlenkedik. Árpakása, repalével és füledt káposzta... ebből áll az étlap. És ezért ácsorognak órák hosszat az emberek és fizetnek nevetséges összeget. Éhesen mennek be, éhesen jönnek ki. Támolyognak, betegek az éhségtől. Mindenki lesóványodott.

Már csak az új kiváltságos osztály: a népbiztosok rokonsága, a forradalmi milliósok és a kormányzótanács külön testőrsége, a terrorlegények élnek jól.

Széchenyi alkotása a Nemzeti Kaszinó az idők múlása közben politikai boszorkánykonyha, táncsterem és kártyaszoba lett. És az évnél csak egy napja volt, amelyen ott róla emlékeztek. Ilyenkor valaki az urak közül egy kelyhet emelt és beszédet mondott, de Széchenyi hazaszeretétét és látnoki kinyitását nem itta ki a kehelyből senki sem. A magyar főurak és főpapok idegen bevándorlóknak adták bérbe a földjeiket, idegen bankárokkal kötöttek üzletet, idegen újságírókkal csináltak magyar politikát, idegen fajta ügyvédekre is orvosokra bízta a becsületük, a vagyonuk és az egészségük védelmét. És az urak nem vették észre, hogy köriükől évről-évre távolodik Széchenyi István szelleme. Jelenlétét nem érezték, mikor futólag egyszer évente a kehellyel hívták és ünnepelték. Pedig ki tudja, nem mondta-e nekik: Miért idéztek? Ha minden elmúlt itt, ami voltam, muljék el tőlem ez a kehely...

XII.

Össze akarom szedni az eszemet, talán fel tudom írni, ami történt.

Magyarország minden talpalatnyi földjén hontalan és üldözött ma, aki magyar. És aki küzdeni mert az új hatalmasok ellen, annak az életét kiadják aljas vértzaglászó kopóiknak. Én küzdöttem ellenük és most kiadták az életemet.

Egy Mikulik nevű félszemű terroristának soroztak a munkakörébe, akit Cyclops-nak hívtak a többiek. Soha sem hallottam eddig róla. Állítólag Mátyásföldön harácsol és az ottani repülőtelepnek a teljhatalmu diktátora. Szamuely azt mondta róla: Olyan kegyetlén, hogy ellene még ő sem tehet semmit. Ezt a félszemű emberállatot bízták meg, hogy végezzen velem. Ő maga mondta: „El kell tennem láb alól...“ És mostantól kezdve az életem attól függ, el bírom-e kerülni, vagy találkozom-e vele?... Kivüle egy másik is keresztet. Annak sem hallottam eddig a nevét. Az újonnan felállított politikai nyomozó-osztálynak a főnöke. Szamuely barátja, Corvin Ottónak hívják, de az igazi neve Klein. Egy pupos kis zsidó. Ez előtt bankhivatalnok volt. Most magyar életek és halálok ura. Keresnek... Csodálatos kinlódást okoz ez a gondolat. Lassan, csuful egy kéz tapogat az ember körül és meg akarja fogni...

Most már szembe jut, ez a kéz rémlik körülöttem szüntelen, mióta Kiss Károly elmondta, hogy keresnek. Hü barát. Milyen sápadt volt és nem nézett reám és egészen halkán beszélt.

A többiek ezalatt helyettem terveztek, hova szökjem? Csak akkor kezdtem megint figyelni, mikor hallottam, hogy a családom azt kívánja, menjek külföldre.

Mióta magamra maradtam, minduntalan eszembe jutott ez. Egy percre az ablak üvegjéhez támasztottam a homlokomat. Sima és hideg volt. Ha nincsen egyebünk, az ablaküveg is tud olyan jó lenni, mint egy hívő kéz.

Az órára néztem. Megállt. Este elfelejtettem felhuzni. Egy kocsi zörgött lenni a kert alján, valahol

a vendégház körül. Ez viszi Kiss Károlyt a vasútra. Holnap ugyanabban az órában visz el majd engem is. Egyedül megyek. Nem fogadtam el a kíséretét. A sorsomból nem szabad adnom másoknak. Ha velem tartóztatnák le, magammal rántanám a szerencsétlenségbe. Menjen, ha lehet, békével. Szökjék szabadon, a hálám kíséretét fogja. Életemben eddig több barátsággal nem volt hozzám senki sem.

Addig sohasem tudtam, milyen egyedül van az ember a világon. Mindenki magának van csak, egészen egyedül. A lelke halálsejtélemmel volt tele. És azokra kellett gondolnom, akiket meghalni láttam. Csodálatosan érteni kezdtem őket, akiknek mindent maguknak kell a halállal elintéznök.

(Folytatjuk)

Külső és belső gazdaságban, valamint konyhakertészetben jártas okleveles

gazdász állást keres

Cím a kiadóhivatalban — 201

KÉT DIÁKOT koszt és lakásra felveszek.

225 Cím a kiadóhivatalban

Rádióműsor

Budapest I. állandó hétköznapi műsorszámái

6.00 „Üzen az otthon“. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 6.25 Ebérsz. Torna. — 6.45 Reggeli zene. — 7.00 Hírek. Közlemények. — 8.00 Hírek német, román, szlovák ruszin és szerb nyelven. — 8.35 Délelőti muzsika. — 10.00 Hírek. — 11.10 Nemzetközi vízjelző szolgálat. — 12.00 Fohász. Himnusz. — 12.40 Hírek. — 1.30 Honvédeink üzenek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. — 2.30 Hírek. Műsori metetés. — 4.45 Időjelzés Hírek. — 6.50 Hírek. — 9.40 Hírek. — 11.45 Hírek.

PÉNTEK, MÁRCIUS 3.

Budapest I.

10.15 Rendőrzene. — 11.15 Kamarazene. — 11.40 Keresztény egészségügyi felolvasás. — 12.00 A rádiózene. — 2.00 Roos Eml. szalonzene. — 3.05 Filmdala. — 3.30 Nagy kortársaink. — 4.20 Bach J. S.: A durcsemlőverseny. — 5.00 Német hallgatóinknak. — 5.35 Magyar ének. — magyar lélek. — 6.05 Az Operaház előadásának közvetése. — 6.45 A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye. — 8.00 Sportközlemények. — 9.15 Gézy Barnabás zenekarának műsorából. — 10.40 Szórakoztató muzsika.

SZOMBAT, MÁRCIUS 4.

Budapest I.

10.15 Népszerű nyitányok és közzenék. — 11.15 Szórakoztató muzsika. — 11.40 Szülők iskolája. I. rész. Előadás. — 12.10 Országos Postászene. — 2.00 A rádiózene. — 3.00 Kovács Ödön tánczenekara játszik. — 3.30 A híradástechnika területi előadás. — 4.20 Weidinger Ede szalonzenekara. — 5.00 A líra. — 5.20 Sári Elemér cigányzenekara muzsikál. — 5.50 Hangképek innen-onnan. — 6.20 Anda Géza Liszt műveket zongorázik. Hanglélek. — 6.40 Külföldi tájékoztató. — 7.00 Részletek a Pozsonyi lakodalom című operettből. — 8.05 Ki volt Lord Carson? Boldizsár Iván előadása. — 8.20 Környű zene. — könnyű percek. — 10.40 Ki mit szeret?

A szerkesztésért és kiadásért felel

Özvegy dr. Mara Jenőné

Uri (Herren) ucca 7.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beckerek (Nagybeckerek)

Sepp Kraft (Zápolya) ucca 3.